

Wij zijn op zoek naar een diepgravende onderzoeksjournalist die de kwalijke wijze waarop de gemeente Soest de al jaren probeert een eeuwenoud historisch landgoed te veranderen in een woonwijk aan het licht kan brengen. Iemand die de gevestigde belangen durft te bevragen en die daarmee kan helpen voorkomen dat democratische processen ondermijnd worden en beschermde natuur wordt vernietigd.

Wij hopen dat onderstaande punten, die slechts het topje van de ijsberg zijn, genoeg vraagtekens opwerpen en de maatschappelijke urgentie van deze kwestie aantonen. Welke onderzoeksjournalist kan en wil de complexiteit en de verschillende belangen in zicht brengen?

Achtergrond

Landgoed de Oude Tempel is een prachtig landgoed in Soesterberg met eeuwenoude beukenlanen en beschermd dorpsgezicht. Het was vele jaren in het bezit van het koninklijk huis. De Oude Tempel is een oase van rust en vrede waar elf beschermde diersoorten zoals de zwarte specht, de rosse vleermuis, de das en de hazelworm leven. Ook herten, vossen en buizerds worden veelvuldig gezien. Deze magische plek, het laatst overgebleven stukje oude natuur in Soesterberg is voor veel mensen een enorme bron van vreugde. Zowel volwassenen als kinderen beleven plezier aan de flora en fauna en vinden er rust en verkoeling tijdens warme zomerdagen.

Wisseling van bestemming

De voorlaatste eigenaar, stichting Open Ankh, heeft getracht het voorkeursrecht van Soest om het landschap aan te kopen aan te vechten bij de Raad van State. Open Ankh wantrouwde de plannen van de gemeente en was bang dat het terrein zijn recreatieve bestemming zou verliezen. Soest stelde tijdens de rechtszaak dat ook zij zal kiezen voor recreatie. De gemeente behield haar voorkeursrecht en kocht het eeuwenoude gebied voor het bedrag van 7 miljoen euro met de intentie Recreatie. Zij betaalden iets meer voor de grond, voor het geval er later toch gebouwd zou worden. Bouwgrond is immers duurder dan recreatiegrond. De gemeente zou enkel toestemming krijgen om woningen te bouwen als zij ook fors zou investeren in natuurontwikkeling. De gemeente gaf aan die intentie niet te hebben en sprak over een evenemententerrein en een speelweide.

Al snel na aankoop wijzigde de gemeente de bestemming van het gebied naar bouwgrond door het alsnog op te nemen in het plan Hart van de Heuvelrug.

Hart van de Heuvelrug: Van groen naar rood

Versnipperde natuur moest verbonden worden en in ruil daarvoor zouden andere gebieden bebouwd worden, groen voor rood. De Oude Tempel werd Rood. Om geld op te leveren om de inmiddels ontstane tekorten bij de provincie te compenseren. Een perceel bouwgrond van die omvang zou de gemeente minimaal het drievoudige hebben gekost.

Financiële flaters

Groen zouden onder andere de ecoducten zijn die belangrijke verbindingen voor dieren en planten moeten garanderen in een versnipperd gebied. Het ecoduct Boelestaal in Soesterberg heeft 25 miljoen gekost, maar het hek aan de kant van defensie zit dicht en blijft dicht. Dit was voor de bouw al door defensie medegedeeld en Boelestaal is daarmee slechtst één van de vele flaters binnen het project.

Het dassen-drama en de illegale bouw op De Groene Hoogte

Vlakbij De Oude Tempel was projectontwikkelaar Heilijgers het woningbouwproject De Groene Hoogte gestart op een deel van het terrein van Kontakt der Continenten. Het is onduidelijk waarom de gemeente daar niet haar eerste recht van koop heeft uitgeoefend en miljoenen opgaf. Voor de dassen van De Oude Tempel die ook in dat bosgebied foerageerden werd voor 120.000 euro Stichting Das en Boom ingehuurd. Want bouwen in een dassen- of dassenfoerageergebied mag natuurlijk niet. Uiteindelijk werd slechts één das gevangen. De andere bleef de stichting maandenlang te slim af. Iets te lang, want wanneer het koppel niet voor een bepaalde datum herenigd zou zijn in de opvang, zou de gevangen das terug geplaatst moeten worden in De Oude Tempel. Dit in verband met de winterrust van de dassen.

Dat zou de bouw op de Groene Hoogte natuurlijk aanzienlijk vertragen. Die had al een behoorlijke vertraging opgelopen vanwege het verplaatsen van de aanwezige beschermde

hazelwormen. Toen de tijd begon te dringen, bleek de gevangen das op wonderbaarlijke wijze “ontsnapt” te zijn uit zijn professionele opvang. Hij kon dus niet meer terug geplaatst worden en aangezien de andere das nog steeds niet was gevangen, werd gemakshalve aangenomen dat hij ergens anders was gaan wonen. De dassen waren daarmee geen beschermd diersoort op De Oude Tempel meer en De Groene Hoogte werd gebouwd. Illegaal, want het kappen was al gestart voordat de eerste das werd gevangen.

Recente sporen bewijzen nog steeds de aanwezigheid van de das in het Oude Tempelbos.

Vernietiging bestemmingsplan “Oude Tempel”

Het plan van de gemeente voor De Oude Tempel werd in 2019 bij de Raad van State vernietigd. Er zou in het plan onder andere niet duidelijk genoeg zijn omschreven hoe de eeuwenoude beukenlanen beschermd zouden worden bij bebouwing. De gemeente Soest ging gelijk aan de slag met een nieuw plan. Hoewel ze in de communicatie continue aangeeft in gesprek te zijn met omwonenden is hier in de praktijk geen sprake van. Sterker nog, ieder initiatief tot overleg wordt door de gemeente afgehouden. Evenals ieder verzoek om inzicht in openbare gegevens.

Geen openbaarheid

De uitgevoerde Bomeneffect analyse van de bomen op het landgoed uitgevoerd door de firma Copijn wordt door de gemeente angstvallig geheimgehouden, terwijl dit openbaar moet zijn voor alle burgers. Eerst werd door de gemeente aangegeven dat het rapport nog niet definitief was. Toen dit door Copijn werd tegengesproken en bleek dat het rapport al lang gefactureerd was aan en ook al betaald door de gemeente, gaf de gemeente aan dat het rapport niet openbaar was. Via een WOB werd het rapport opgevraagd, maar het Comité Landgoed De Oude Tempel kreeg nee op rekest. Na bezwaar bij een bezwarencommissie kregen de leden eindelijk het rapport in handen. Een volledig zwartgelakt rapport. Het verzoek tot inzage in het rapport ligt nu bij de rechtbank. De gemeente heeft inmiddels aangegeven dat het rapport nu verouderd is en dat er een nieuw onderzoek moet worden uitgevoerd. Uiteraard door een andere firma.

Oude Bosgroeiplaatsen

Oude bosgroeiplaatsen zijn locaties die sinds het midden van de negentiende eeuw onafgebroken boslocatie zijn geweest en alleen al daarom beschermd en behouden moeten worden. Vanzelfsprekend is Landgoed De Oude Tempel een oude bosgroeiplaats. Bij nader inzien bleek de regel voor oude bosgroeiplaatsen niet te gelden wanneer de bosgroeiplaats binnen de bebouwde kom lag. Dan mocht de gemeente zelf bepalen wat ze met de bosgroeiplaats wilde doen. Waarom treed de Provincie wel op bij Paleis Soestdijk en niet bij De Oude Tempel? Waar komt de regel “binnen de rode contouren” mag het wel opeens vandaan? Wat is dat voor natuurbescherming?

Ontheffingen en begrotingstekort

De ontheffingen die aangevraagd moeten worden voordat bouwen in een gebied met beschermd diersoorten doorgang kan vinden, moeten verleend worden door de provincie. Diezelfde provincie die een begrotingstekort van 2,1 miljoen heeft en woningbouw nodig heeft om haar tekort op te lossen. Hiermee heeft de Provincie een dubbelrol. Deelnemer van Hart van de Heuvelrug èn financieel verantwoordelijk voor een tekort. De provincie heeft dus grote belangen bij woningbouw op De Oude Tempel.

Projectontwikkelaars

Hoewel de gemeente in haar communicatie heeft aangegeven dat er beslist nog niks vast staat, overleg met de omwonenden zal plaats vinden en er zeker nog geen aanbestedingen zijn gedaan, is het Comité al benaderd door projectontwikkelaars die in opdracht van de gemeente een plan voor het gebied aan het opstellen zijn.

Projectontwikkelaar Fakton is inmiddels eigenaar van Oude Tempel 1, het oude landhuis, maar hoewel ze hun plannen voor hun particuliere woonzorgappartementen al in oktober 2018 presenteerden heeft er op het kappen van een paar bomen (tijdens de broedtijd) nog geen enkele activiteit plaats gevonden. Terwijl de bouw begin 2021 afgerond zou zijn.

Tevens is Fakton inmiddels ook eigenaar van Oude Tempel 9, dat plotseling is opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan. Terwijl de gemeente niet eens de eigenaar is van de grond. Wachten ze op het Landgoed om er een gezamenlijk plan van te maken?

Kamp Zeist

Op nog geen twee kilometer afstand van het gebied van De Oude Tempel ligt het voormalige Kamp van Zeist. Een gebied dat sinds de aanleg in de Franse tijd (1804) geen bosgebied meer is en vele bestemmingen heeft gekend, maar sinds sluiting van het asielzoekerscentrum in 2018 op de lijst staat van “aan de natuur terug te geven” gebieden. Dus een eeuwenoud bosgebied met beschermde natuur moet wijken voor nieuwbouw en een gebied waar alle voorzieningen al aanwezig zijn moet een bosgebied met jonge aanplant worden...

Dit gebied ligt echter officieel op het grondgebied van de gemeente Zeist en is daarmee voor de gemeente Soest niet aantrekkelijk.

TempelTV

Het actiecomité ter bescherming van Landgoed De Oude Tempel maakt wekelijks een informatief dan wel satirisch filmpje over de laatste ontwikkelingen. Via de Facebookpagina Landgoed De Oude Tempel worden deze filmpjes veel bekeken en gedeeld. Op deze manier wordt geprobeerd in de openbaarheid te brengen wat het daglicht misschien niet altijd kan verdragen en een bijdrage te leveren aan de bewustwording van zowel de burger als de politiek.

De filmpjes zijn te bekijken via:

<https://www.youtube.com/channel/UC0nZwgNaTMLbr3zbmP73eJA/featured>

Kijken

Ecoduct: <https://www.youtube.com/watch?v=t-5ZI9dpaEA>

Dassen: <https://www.youtube.com/watch?v=DX-v7ZniDgw>

Rapport Copijn: <https://www.youtube.com/watch?v=nFVZpdVFwnA&t=12s>

Raad van State: <https://www.raadvanstate.nl/@114925/201801652-1-r2/>

Beschermde diersoorten: https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.0342.BPSTB0010-0102/b_NL.IMRO.0342.BPSTB0010-0102_tb8.pdf?fbclid=IwAR3wQOvJn8ISRezpOVbZIXcuPorbWlfUZ6oYPkf4Fep7v_hjaA1ndwwx1SE

Herstellen en ontwikkelen: <https://www.youtube.com/watch?v=8ftK-aalVSA>

Oude Bosgroeiplaats: <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/2019474/bos-paleis-soestdijk-wel-beschermd-en-oude-tempel-niet-dit-is-niet-uit-te-leggen.html>

Kamp van Zeist: <https://www.youtube.com/watch?v=Dy5MztzUUuU>

Communicatie en de Provincie: <https://www.youtube.com/watch?v=Dy5MztzUUuU>

Communicatie: <https://www.youtube.com/watch?v=Dy5MztzUUuU>

Fakton: <https://www.ustad.nl/nieuws/1829939/70-seniorenwoningen-op-landgoed-de-oude-tempel-in-soesterberg.html>

Comité Landgoed De Oude Tempel: <https://www.ad.nl/amersfoort/burgerinitiatief-tegen-woningbouw-oude-tempel-in-soesterberg-wordt-nu-comite~ad67c232/?referrer=https://www.google.com/>